

GLÓWNY INSPEKTORAT SANITARNY
ul. Targowa 65, 03-729 Warszawa
tel. (022) 635 45 81 fax. (022) 635 61 94; e-mail. inspektorat@gis.gov.pl

GIS-EP-051-49/JS/11

Warszawa, dnia 20.05.2011

**Pan
Aleksander PIETYRA**

**Prezes Izby Gospodarczej
Hotelarstwa Polskiego**

ul. Tarczyńska 8 lok.17
02-025 Warszawa

Szanowny Panie Prezisie

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 21.04.2011 r., znak: L.dz.105/04/2011 w sprawie wątpliwości dotyczących interpretacji przepisów na temat badań do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników zatrudnionych w obiektach prowadzących działalność hotelarską i gastronomiczną, uprzejmie informuję, co następuje.

Rozważając zagadnienie badań sanitarno-epidemiologicznych, powinny być brane pod uwagę zawsze wszystkie obowiązujące akty prawne w tym zakresie, jako uzupełniająca się całość, tj. rozdział 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570, z późn. zm.), oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia: z dnia 2.02.2006 r. w sprawie badań do celów sanitarno-epidemiologicznych (Dz. U. Nr 25, poz.191), z dnia 10.07.2006 r. w sprawie wykazu prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby (Dz. U. Nr 133, poz. 939), oraz z dnia 10.07.2006 r. w sprawie wykazu czynników chorobotwórczych oraz stanów chorobowych spowodowanych tymi czynnikami, którymi zakażenie wyklucza wykonywanie niektórych prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby (Dz. U. Nr 132, poz. 928). Ponadto, kwestie związane z badaniami sanitarno-epidemiologicznymi pracowników mających styczność z żywnością nieopakowaną

reguluje także art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o *bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U. z 2010 Nr 136, poz. 914, z późn. zm.).

Rozporządzenie z dnia 2.02.2006 r. wskazuje na podstawowe rodzaje badań zleczanych w celu identyfikacji najważniejszych zakaźnych czynników chorobotwórczych, którymi zakażenie wyklucza wykonywanie prac, które z kolei określono w rozporządzeniu z dnia 10.07.2006 r. Przepisy te wskazują także osoby kierowane na te badania oraz ogólną zasadę przeprowadzenia badania sanitarno-epidemiologicznego. Należy zaznaczyć, że badanie sanitarno-epidemiologiczne jest świadczeniem zdrowotnym udzielanym przez lekarza, który zgodnie z art. 7 ustawy wydaje również orzeczenie o zdolności lub też czasowym albo trwałym przeciwwskazaniu do wykonywania określonych prac. Jak wskazuje § 2 rozporządzenia z dnia 2.02.2006 r., jak i definicja badania sanitarno-epidemiologicznego zawarta w ww. ustawie, badania do celów sanitarno-epidemiologicznych składają się z dwóch integralnych, uzupełniających się i pozwalających lekarzowi wydanie właściwej decyzji, elementów, tj. badania lekarskiego i badania laboratoryjnego, a w razie potrzeby innych dodatkowych badań i konsultacji specjalistycznych. W związku z powyższym, orzeczenie lekarskie wydawane jest zawsze w oparciu o interpretację wyników, zleconych przez lekarza, badań laboratoryjnych do celów nadzoru epidemiologicznego jak i o stan zdrowia danej osoby, który jest określany przez lekarza w trakcie badania klinicznego, na co wskazuje § 4 ww. rozporządzenia.

Z kolei rozporządzenie z dnia 10.07.2006 r. zawiera wykaz prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby. Wykaz ten został podzielony na 3 zasadnicze grupy według najistotniejszych dróg szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych. Należy zauważyć, że zlecającym pracownikom wykonanie badań sanitarno-epidemiologicznych jest pracodawca, do którego kompetencji należy także określenie zakresu obowiązków pracownika zatrudnionego w obiekcie publicznym na konkretnym stanowisku tj. określenie czy praca, którą będzie wykonywał będzie związana:

- z ciągłym kontaktem z ludźmi lub,
- z wytwarzaniem, pakowaniem, dystrybucją i przechowywaniem nieopanowanej żywności, wody do spożycia przez ludzi lub,
- z przygotowywaniem i wydawaniem posiłków i wody do spożycia dla ludzi lub,
- myciem naczyń itp.

Nie jest zatem istotne jakie konkretnie czynności podejmuje pracownik, ale w jakim rodzaju obiekcie o charakterze usługowym i publicznym jest zatrudniony i czy zajmowane przez niego stanowisko może stanowić dla innych ludzi zagrożenie o charakterze epidemiologicznym, ze względu na drogi szerzenia się czynników chorobotwórczych.

W związku z powyższym uprzejmie informuję, iż każdorazowo decyzję w zakresie zakresu i rodzaju zleczanych badań laboratoryjnych podejmuje lekarz, wykonujący zadania

zgodnie z art. 7 ust.1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r., w oparciu o zawarte na skierowaniu (wystawionym przez pracodawcę) informacje o rodzaju prac wykonywanych przez pracownika.

Jednocześnie, w odniesieniu do osób wykonujących prace przy sprzedaży żywności opakowanej, jeżeli nie istnieje bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie zanieczyszczenia żywności, o którym mowa w rozdziale VIII załącznika II do rozporządzenia WE nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29.04.2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str.1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319), osoby te nie muszą posiadać orzeczenia lekarskiego dla celów sanitarno-epidemiologicznych. Jednakże, ostateczna decyzja w zakresie kierowania na badania sanitarno-epidemiologiczne pracowników zatrudnionych przy żywności opakowanej, należy do kierującego zakładem, który w myśl obowiązujących przepisów prawa żywnościowego ponosi odpowiedzialność za przestrzeganie wymagań higieniczno-sanitarnych w zakładzie, w tym również za stan zdrowia osób pracujących w produkcji i obrocie żywnością.

Dr p.w.a.i.c.w.e.l.e.u

DYREKTOR
Departamentu Promocji i Bezpieczeństwa Żywności
Zakaz. i Kontrola Sanitarnych u Ludzi

[Signature]
Izabela Kucharska

Do wiadomości:

Pani Małgorzata JAKÓBCZYK - Naczelnik Wydziału do Spraw Planowania i Sprawozdawczości w Departamencie Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia GIS.